

Zaszczep swoje dziecko - chroń jego zdrowie i innych

CZYM JEST I JAK DZIAŁA SZCZEPIONKA?

Szczepionki to produkty lecznicze, których rolą jest zapewnianie ochrony przed niebezpiecznymi chorobami zakaźnymi wywoływanymi przez wirusy i bakterie. Są one podawane najczęściej w formie zastrzyku domięśniowego i na ogół wymagają podania kilku dawek w odstępie czasowym. Umożliwiają wytworzenie odporności na wzór tej, która powstaje po przechorowaniu choroby, ale w zdecydowanie bardziej bezpieczny sposób. Po podaniu szczepionki aktywowane są komórki układu odporności, które będą potrafiły rozpoznawać i zabijać wirusa lub bakterię. Wytwarzane są również przeciwciała, czyli specjalne białka które przyczepiają się do wirusa lub bakterii, uniemożliwiają zakażenie ludzkich komórek i przyspieszają ich eliminację z organizmu. Nabyta na drodze szczepienia odporność chroni przed chorobą niekiedy wiele lat, a czasem nawet całe życie. Czas trwania tej ochrony zależy zarówno od szczepionki jak i choroby.

Główną funkcją szczepień jest ochrona przed ciężkim przebiegiem choroby i występowaniem groźnych, niekiedy długotrwałych bądź nieodwracalnych, powikłań. Przygotowują one organizm człowieka na atak wirusów i bakterii. Szczepienia zwiększają również poziom ochrony przez infekcją, a także przed rozprzestrzenianiem wirusa lub bakterii na kolejne osoby.

DLACZEGO SZCZEPIENIE DZIECI JEST BARDZO WAŻNE?

Szczepienie dziecka pozwala uniknąć groźnej choroby zakaźnej i wystąpienia jej niebezpiecznych powikłań. Szczepionki pozwalają dzieciom pozostać i rozwijać się oraz oszczędzić zmartwień i trosk rodzicom. Szacuje się, że jeszcze przed pandemią COVID-19, szczepienia ratowały życie 3 milionom ludzi każdego roku. Statystycznie: 5 żyć na minutę!

Szczepienia przeciw odrze uratowały życie ponad 25 milion dzieci w ostatnich 20 latach. Dzięki szczepieniom, liczba dzieci chorujących na polio zmniejszyła się o 99% od 1988 r. Każdego roku szczepienia uniemożliwiają wystąpienie poważnej choroby zakaźnej u 2-3 milionów. Szczepienia pozwoliły całkowicie wyeliminować ospę prawdziwą. Choroba ta nie występuje. Gdyby nie pojedyncze ogniska epidemiczne w słabo zaszczepionych populacjach być może udałaby się również eliminacja odry.

Dzięki szczepieniom możliwe jest zdobycie odporności zbiorowiskowej. To zjawisko, gdy odsetek osób zaszczepionych jest tak wysoki, że chroni przed daną chorobą również te osoby, które z powodu przeciwwskazań nie mogą otrzymać szczepionki. W ten sposób szczepiąc nasze dzieci chronimy nie tylko nas, ale budujemy parasol ochronny dla innych. By utrzymać odporność zbiorowiskową musimy szczepić również przed chorobami, które występują bardzo rzadko. W ten sposób przeciwnik – wirusy i bakterie – jest bez przerwy w odwrocie i nie może nas zaatakować. Jest to bardzo ważne nie tylko dla zdrowia poszczególnych osób, ale także dla ochrony systemu opieki zdrowotnej. Nie musząc walczyć z epidemiami chorób zakaźnych, może pomóc innym potrzebującym pacjentom.

SZCZEPIENIA NIE POWODUJĄ AUTYZMU - TO MIT!

Wyniki dziesiątek badań prowadzonych przez niezależne grupy badawcze w różnych krajach na świecie wskazują na brak związku szczepienia z autyzmem. Prowadzone na szeroką skalę badania nie wykazały, by szczepienia były przyczyną częstszego występowania alergii i chorób autoimmunologicznych i neurologicznych.

Szczepionki przed dopuszczeniem do użycia muszą przejść rygorystyczne, wielofazowe badania z udziałem zwierząt i ludzi. Dzięki temu dopuszczane są jedynie te preparaty, które są bezpieczne i skuteczne.

CZY PO PODANIU SZCZEPIONKI MOGĄ WYSTĄPIĆ SKUTKI UBOCZNE?

Tak. Takie skutki są efektem pobudzenia układu odporności. Częstość ich występowania zależy od typu szczepionki. Szacuje się, że dla szczepień realizowanych w Polsce w ramach Programu Szczepień Ochronnych wynosi ona 0,05%. Najczęściej jest to wystąpić między innymi gorączka, gorsze samopoczucie, senność, większa płacliwość, problemy z utuleniem dziecka, obrzęk i zaczerwienienie w miejscu wstrzyknięcia, wysypka. Ciężkie niepożądane odczyny poszczepienne występują niezwykle rzadko. W przypadku wystąpienia nietypowych reakcji po szczepieniu (np. drgawki) należy zgłosić się do lekarza.

Skutki uboczne podania szczepionki występują rzadko. Ciężkie reakcje występują nieporównywalnie rzadziej niż powikłania chorób, przed którymi szczepionki chronią dzieci.

OBOWIĄZKOWE SZCZEPIENIA DZIECI

Jeżeli jesteś uchodźcą, a zarazem rodzicem niezaszczepionego dziecka – nie zwlekaj. Zgłoś się do placówki podstawowej ochrony zdrowotnej i spełnij obowiązek. Osoby poniżej 19 roku życia, przebywające na terytorium Polski powyżej 3 miesięcy są objęte obowiązkiem szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. Najbardziej istotne jest zaszczepienie przeciw:

- odrze, śwince i różyczce (szczepionką trójskładnikową MMR)
- błonicowi, tężcowi (szczepionką trójskładnikową DDT)
- polio (szczepionką IPV)
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Ponadto w ramach Programu Szczepień Ochronnych w Polsce realizowane są obowiązkowe szczepienia przeciw:

- gruźlicy
- bakterii *Haemophilus influenzae* typu B
- pneumokom
- rotawirusom

Jeżeli nie posiadasz dokumentacji medycznej szczepień swojego dziecka, będzie one traktowane jako niezaszczepione z zaleceniem wykonania określonych szczepień.

Dzieci od 5 roku życia mogą zostać w Polsce zaszczepione również przeciw COVID-19. Szczepienie to nie jest obowiązkowe, ale warto je również rozważyć.

W celu umówienia szczepienia dla swojego dziecka skontaktuj się z najbliższą placówką opieki zdrowotnej.

Autorzy:
prof. dr hab. Andrzej M. Fal
dr hab. Piotr Rzymski

